

Redactiunea

se affla in

Strat'a lui Leupoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primescu
decătu numai de la correspundintii re-
gulari ai „Federatiunii.” Scrisori
anonyme nu se publica. Articlii tra-
misi si nepublicati se voru arde si nu-
mai la cerere expresa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literariu, commercialu si economicu.

Appare Domineca.

B.-Pest'a, 11. Sept. 1875.

Camer'a deputatilor Ungariei s'a constituitu in siedent'ia de la 4 Sept. c., alungdu mai cu acclamatiune de președinte pre Colomanu Ghyczy, de v. pres. pre Gabrielu Várady, si de notari: Algernon Beöthy, Emer. Huszár, Lad. Molnár, Ivan Tombor, Pl. Orbán si Friedr. Wächter, er de cuestoru pre Lad. Kovach. Pana acumu s'a constituitu definitiv sectiunile si s'a desu diferitele comisiuni intre care si cea pentru formarea unui proiectu de adresa la cuventulu tronului, carea va veni la desbatere in septeman'a venitoia. — In cas'a magnatiloru adres'a s'a retractatu si primitu fora ca sè-si fi deschisu unu singuru membru gur'a la unu punctu, cu tote că se vorbia mai inainte de opositiune crancena. Asia dara se pota bucurá ministeriulu, că ce intimpina consensulu toturor.

Ministrul de interne e conferit u comitii supremi in caus'a arondarei teritoriale a iurisdictiunei tranne si a si vinitu elaboratulu, din care estragemu rimatoriele: Transilvani'a se va arondá a 13 municipie: scaunele si districtulu Brasovului formeza unu comitat nou Treiscaunele; partea cea mai mare municipieloru mai mici din fundului regiu voru formá comitatulu Sabiului. Lectificandu-se teritoriulu, remanu autonome ettele: Alb'a inferiora, Cetate si balta (numitu de aici in colo comitalu Elisabetopolei), Turd'a si Călăci'a, apoi districtulu Fagarasiului multu mai mare ca pana acumu si etulu Hușorei impreunatu cu diumetate din Zarandului. Districtulu Naseudulu cu alu Bistritice formeza unu municipiu, apoi Solnoculu interioru cu una parte din etulu Dobacei si cu diumetate din districtulu cetatiei de piatra formeza comitatulu Som siului.

D'entre evenemintele esterne totu Herzegovin'a si Bosni'a atragu atentiunea publicului. Ia numerulu trecutu anunçaremu pierderile, ce li-au suferit urgentii in absen'ta comandanțiloru, in urmarea acestoru pierderi diuariile austro-Ungariei cele mai aproape de regim privira rescol'a de finita si incen'ura a se esprimá cu indignatiune asupra slaviloru, cari prin seirile loru tentiose au miscatul intrega diplomati'a europeana, fora ca in fapta sè esiste ceva revolutiune, de cătu nisice bande simple de hoti. Firul electricu in se înzeceteza de a ni-spune, că Turcii suferu pre dì ce merge pierderi inseminate. Asia la 5 l. c. s'a intemplat la Ridjan atacuri infriicosante, unde Turci tura siliti sè se retraga in fortaretia, lasandu dupa sene multi morti si raniti. Asemenea la Dab'a 700 de insurgenti atacara la 7. Sept. unu corpul alu Turciloru custatoriu din 3000 de ostasi si una bateria de tunuri si lu-batura cumplitu, remanendu la 200 de Turci morti pre campulu luptei. La 8 l. c.

pierdura Turcii la muntele Rosara ver-o 30 de morti si mai multi raniti. Aceste sciri au moiata in cătu va tonulu celu ironicu a numitelor diuarie si au inceputu sè tracteze mai de aprope caus'a cea santa a crestiniloru nefericit. Nu incepe nece una indoiala, cumu că Turci'a va restabilf ordenea in provinciele sale, dupa ce in Belgradu si Cetinia au demandatu poterile mari, sè se retienu regimurile respective de la oci ce ametesce in revolutiunea Herzegoviniloru, că ce la din contra se potu intemplá eveuemente neplacute pentru Europa intrega si mai neplacute pentru insu-si acele principate.

Guverniulu otomanu a pusu totulu in misicare, ca sè sufoce revolutiunea. La confinile Montenegrului a concentrat armata, la ale Serbiei asemenea nai alesu de candu a venit Risticu si Gruicu la ministeriu. La Mostaru a tramsu pre Server Pasi'a de comisariu extra ordinariu, carele va avé sè pertracete eu representantii poterilor garante. Acestu comisariu a telegrafatul numai de cătu dupa alunarea insurgențiloru de la manastirea Duze, că spereză in tempulu celu mai scurtu sè restabileasca ordenea si că nu va avé lipsa de comisiunea europeana. Amintiremu intre scirile mai nove din numerulu trecutu despre proclamatiunea s'a catra insurgenti; acesti-a inse nu voru sè se mai lase portati de nasu, nu mai dău credientul promisiunilor celor gole ale Osmaniloru si poterile garante au venit la convingere, că plangerile loru suntu derepte. Au vediutu acumu consulii, că oficialii turcesci suntu nescretiani pentru crestinii Turciei si că insi-si mahomedanii indigeni tracteza ca pre animale pre conceitatienii loru crestini. Oficiele statului si tote privilegiile suntu in manele Turciloru; crestini nece dereptu de a se plange nu au, că ce ei nu potu vorbi adeverulu, dupa preceptele Coranului. — Se insila forte tare guverniulu otomanu, deca spereză că va sufocá revolutiunea si in privint'a meritorica. Europa nu poate suferi in pusestiunea s'a presenta nisice impregurari care si-batu jocu de moral'a publica si trebuie condamnate amarul din punctu de vedere alu intere eloru umanitarie si civilisatorice. Intervenirea consuliloru are asiada insemnata multu mai mare, de cătu sè molcomesca numai pre insurgenti. Consulii respectivi voru cerceta in tote privintiele situatiunea crestiniloru din Bosni'a si Herzegovin'a, si voru aduná materialulu necesariu pentru reforme si voru stari si reguleze din fundamentul relatiunile agrarice, sè reorganizeze imposibile, dara la neci unu casu nu voru suferi, sè nu se introduca reforme in Turci'a. Dece voru ajunge odata representantii poterilor garante sè formuleze pretensiunile cele derepte ale crestiniloru, Port'a otomana nu va mai avé de lucru cu opositiunea unor

supusi nepotentiosi ci cu pretensiunile unanime ale Europei, carea va fi luat sub scutulu seu pre asupriti.

La tempulu seu anunçaremu si noi despre adunarea capiloru revoluției in manastirea Cossierevo (nu Cocco) — dupa cumu s'a fostu dîsu din ero'e). Unu corespondente alu lui P. Lloyd serie din Belgradu, că in acea adunare s'a decisu: 1. Sè mai astepte pucinu cu alegerea unui voevodu supremu, de ora-ce acusi voru incredintia pre Nichit'a cu comand'a suprema. 2. Regimulu provisoriu se concrede la optu siefi; mai tardiun se va constitui regimul specialu pentru Bosni'a si Herzegovin'a. 3. Ca representante la pertractarile consuliloru va functiona cumnatulu ppelui Nichit'a Vucoticiu iun. Acestu-a nu va ave sè pertracete, ci va predá numai unu memorandu diplomaticu si va declará că poporul nu are incredere in Port'a otomana si in promisiunile ei. 4. S'a statoritu planul de operatiune. 5. Regimulu provisoriu se misice totu, pentru procurarea de arme. 6. S'a decisu sè se aduca la cunoșinti'a Serbiei si Muntenegrului, că scopulu finalu alu revolutiunei e impreunarea Bosniei si Herzegovinei cu aceste ppate.

Germania a serbatu pre 2. Sept., d'iu'a triumfului de la Sedanu, cu entusiasmu mare.

D'iu'a de 4. Sept., in carea s'a proclamatu republic'a francesa, nu a fostu celebrata mai pre nicaluirea, de ora-ce dlu Buffet a datu ordinu sè se sufoce ori ce demonstratiune. Nu astu-feluna procedur'a v.-presidentelui republikei facia de bonapartisti si cei alalti antagoni ai republicei. La 4. Sept. bonapartistii tienura in Evreux unu banchetu sub presidinti'a lui Raoul Duval. Unu ce estra-ordinariu se intempla la acestu banchetu. Vice-Admiralul de la Ronciere le Noury, celu atâtul de glorificatu cu ocasiunea congresului geograficu internatiunalu, a tramsu lui Tardieu una epistola, in carea se condamna toti aderentii republicei. Asureaza apoi societatea, că la tempulu seu si poterile sale voru luerá pentru ca Francia se fia redata sie-si, va se dica pre manele monarchistiloru. Epistol'a s'a cetitu la banchetu si a produsu sensatiune si entusiasmu. Sosindu scirea si la Parisu, republicanii se vediura consternati. Mac-Mahon s'a necajitul forte si numai de cătu a convocatul consiliu ministerialu, unde si-a esprimatu indignatiunea facia de le Noury. Ministrui au tacutu cu totii pana si Buffet. In d'iu'a urmatoria aparu in monitoriulu oficialu unu decretu, prin carele escadr'a din marea negra se concrede altui-a si V.-admiralulu de la Ronciere e depusu.

Prețul de Prenumerat:

Pre trei lune 2 fl. v. a.
Pre siese lune 4 " "
Pre anul intregu 8 " "

Pentru România:
Pre an. intregu 24 Fr. = 24 Lei n.
Pre 6 lune 12 " = 12 " "
Pre 3 — 6 " = 6 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxă timbră
pentru fise-care publicațiune separa-
ratu. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

Societatea academica Romana.

Siedint'a din 16. Augustu 1875.

Membrii presinti: dnii Laurianu, N. Cretulescu, I. Ghic'a, Massimu, N. Ionescu, Sionu, Caragiani, An. Fetu.

D. Laurianu, ca presedinte alu so-
cietății, conformu statutelor si conclu-
siuniloru societății din auulu trecutu,
declara sesiunea societății pe anul ace-
stă deschisa.

D. Sionu, e invitatu a purtă sar-
cin'a de secretariu ad hoc provisoriu.

D. Secretariu generalu da lectura
urmatorului raportu alu delegatiunei,
relativ la lucrările sale de preste anu,
precum si ordinea dilei combinata pen-
tru lucrările ce au a se pertractă in
anulu curint:

R A P O R T U.

Delegatiunea societății academice romane vine sè espuna, in puncte prin-
cipali, resultatele actiunei ei in timpul
anului incetatu, cum si situatiunea fi-
nanciara a societății pana la 1. Augustu
1875, situatiune care se pota vedé mai
lamuritul din tabelulu de compturi pre-
sintate de d. casariu si alaturatul pe
langa acestu raportu.

1) Asupr'a lucrariloru, pentru a
caroru executiune societatea a luat
mesure in sesiunea trecuta si in unele
din cele precedinte sesiuni, delegatiunea
are onore a espune:

a) Din operile puse cu premie la
concerstu, au pervenit, in timpul cu-
venitul si cerutu, la cancelari'a delega-
tiunei sieptele manuscrise si anume:
a) Unu manuscrift asupr'a par-
tei sintetice a gramaticei, portandu devi-
si'a:

„Littera sermonis fida ministra mei.“

b) Unu manuscrift de traductiune
din Tiberiu Grachu din Plutarchu, pur-
tandu devis'a:

„Ως ἀπόλοιτο καὶ ἀλλος ὅτες τοιαῦτα γέγενοι.“
Se observa inse că acestu manuscri-
ptu a venit in urmarea concursului
publicat la 1873, si remane prin ur-
mare la apretiarea societății deca se mai
pote luá la esaminare.

c) Patru manuscrise de traduc-
tiune din Titu Liviu, purtandu devi-
sele:

a) „Bellum maxime omnium morabile.“

β) „Neque indignetur sibi Herodo-
tum aequari T. Livium, etc.“

γ) Dant tela locum, flammaeque
recedunt.“

δ) „Antiquos aestimo Romanos,
eorumque praecepta semper sequi-
tendo.“

d) Trei fasciculi de traductiune din
Filippicele lui Cicerone, pentru care, in
sesiunea trecuta, s'a premiatu lucrarea
dului D. A. Laurianu.

2) Analile societății au esitul de
sub tipariu in numeru de 17 cole, pen-
tru că in acestu volume a cautatul sè
intre pe de o parte memoria onor-
ului Sturdza asupr'a effigielor certoru
principi romani, era pe d'alta istoria
de o suta de ani a unui regimentu ro-
manu de onor, d. G. Baritiu.

3) Din lucrarea principală, din di-
ctionerulu limbei romane, a esitul de
sub tipariu atâtul cătu se si prevediuse
medie pecuniarie prin bugetu, si anume
40 de cole, cu cari acesta lucrare a
ajunsu pana la liter'a S, si in parte pana
la cuventulu „sod'a.“

4) Nu s'a primitu in se la delegatiune nici o scire despre statul celor alte lucrari, a caror executiune societatea, in sesiunea trecuta, projectase se se face in cursul anului incetatu. Remane dera ca societatea se accepte de la sectiunile respective scientifice despre aceste lucrari, care suntu: a) unu inceput de revisiune a dictionarului; b) tiparirea din traductiunea descriptiunei Moldaviei; c) tiparirea unei parti din traductiunea istoriei imperiului otomanu, de principale D. Cantemiru; d) litografarea monumentelor din musul statului; e) tiparirea traductiunei lui J. Cesare de bello civili.

5) Onor. membru I. Ghik'a a comunicatul delegatiunei unu discursu de receptiune, cu dorint'a de a se trameze onor. d. M. Cogalnicenu, care se bine-voiesca a se insarcina cu responsulu. Delegatiunea n'a intardiatu a face acesta comunicatiune.

6) Dupa invitarea societatii academice din sesiunea trecuta, cate unu exemplar din tiparurile societatii academice romane: primulu volume din dictionarulu limbei romane, partea analitica a gramaticei romane de reverentia s'a par. T. Cipariu, *descriptio Moldaviae de Cantemiru si analele societatii pana la sesiunea din urma s'au espediatu la urmatorele institute: academica regale de sciintie din Berlinu, academica de sciintie din Petersburghu, academica din Vien'a, academica din Pest'a, societatea de sciintie din Copenhag'a; cate unu exemplar din traductiunile din J. Cesare de bello gallico si din Tacitu s'au espedit u si la institutele urmatore: institutulu archeologicu la Rom'a, bibliotec'a universitatii din Clusiu, bibliotec'a archidiecesana din Sibiu, cum si la onor dnii membri onorari ai societatii nostre: Bar. d'Avril, Uobicini, Ruscala, Lasteyrie, Em. Egger. Inse numai de la acestu din urma si de la societatea regale de sciintie din Berlinu s'au accepturnu responsulu in terminii cei mai onorifici pentru junele nostru institutu.*

7) Bibliotec'a societatii s'a inavutu cu unu numeru de 171 bucati, dintre care 93 cumpurate, era 88 donate de dnii Al. Cobobescu, D. Sturdz'a, V. A. Urechia, G. Baritiu, P. Branu, G. Russu, Al. Romanu, A. Treb. Laurianu, Tache Andreianu, V. Alessandri, baronu d'Avril, Lasteyrie, Episcopulu Melchisedecu, dr. A. Fetu, I. Cratiunescu, Stefanescu si Aurelianu, P. Ionu, B. Ioanescu, Em. Egger, oficiulu central de statistica si redactiunile a 12 diarie.

Mai alesu d. commemburu onoraru baron d'Avril a indatoratu forte societatea prin pretiosulu donu ce-a facetu biblioteciei nostre de unu elegante exemplar din lucrari topografice executatu la gurile Dunarei.

III. Inainte de-a trece la situatiunea financiara, delegatiunea cu profunda durere aduce la cunoscintia societatii incetarea din viat'a a generosului donatoru generale Const. Nasturel-Herescu, care s'a intemplatu pe neacceptate in ultimele dile ale anului espiratu. O epitropia numita de primarulu capitalei (conformu legei comunale) in persoanele: Const. Manu, protopopulu Theodorescu de la sant'a Vineerea si A. Treb. Laurianu, membru societatii academice, a facutu pasii necesari spre a intrá in posesiunea avrei lasate prin testamentu de repausatulu.

IV. Ce se atinge de starea materiala si financiera a societatii, ea se poate resume in urmaturele date numerice:

- 1) Intrare: lei 109,968 78 bani,
- 2) Esfr: — 81,148 59 —

De unde resulta o diferinta in plus de lei 28,825 19 bani. Tabelulu alaturatulamuresc tote detaliele operatiunii finaneiare.

Presedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretaru generalu, I. C. Massimu.

PROGRAM'A de lucrarile destinate a se face in sesiunea anului 1875.

1) Alegerea unui secretar ad hoc.
2) Alegerea comisiunei pentru esaminarea raportului delegatiunei, certarea compturilor si facerea bugetului de la 1 Augustu 1875 - 1 Augustu 1876.

3) Alegerea comisiunei pentru revisiunea elaboratorelor de concursu.

4) Alegerea comisiunilor pentru esaminarea elaboratorelor de concursu.

5) Lectur'a elaboratorului presintate de membrii societatii.

6) Lectur'a discursurilor de receptiune si a respunsurilor la ele.

7) Raportulu comisiunei asupr'a esaminarei raportului delegatiunei.

8) Raportulu comisiunei asupr'a biblioteci.

9) Raportulu comisiunilor asupr'a elaboratorului de concursu.

10) Raportulu sectiunilor asupr'a lucrarilor, ce cadu in sfer'a loru.

11) Alegerea delegatiunei si a oficielor sectiunilor.

12) Tinerere de siedintie publice.

13) Raportulu secretariului generalu asupr'a lucrarilor societatii facute in acesta sesiune.

14) Timpulu disponibile se va aplicá la desbaterea cestiunilor relative la dictionarulu limbei romane.

15) Cestiunea parintelui Radianu.

D. presedinte comunica adres'a dlui colegu An. Fetu, carele alaturandu o noua opera a sea intitulata *Elemente de Botanica*, cere apreciarea societatii din punctul de vedere filologicu in ceea ce se atinge de terminologi'a cuvintelor technique pentru istoria naturala. Dupa mai multe discussiuni, se decide a se pune la ordinea dilei pe timpulu candu societatea va fi complecta.

Se comunica respunsurile dlui Egger si alu Academiei regale din Berlinu despre primirea imprimatelor societatii;

Idem adres'a dlui Laurianu prin care ofera bibliotecii societatii unu exemplar din nouu testamentu in limb'a amharica (dialectu alu limbii aethiopice seu abisinice), care se primește cu multumire.

Idem a dlui G. I. Frollo, prin care ofere unu exemplar din oper'a sea intitulata: „O noua incercare de solutiune a problemului ortograficu“, care se primește asemenea cu multumire.

D. Ghik'a, esprimandu fericirea de a vedé ca invenitii straini gasescu pre-dilectiune in studiulu limbei romane, vediendu totu odata ca la facultatea de litera din Parisu s'a infinitatul chiaru o catedra de limb'a romana, incredintata distinsului filo-romanu d. Picot, propune si societatea admite, de a i-se notificá din partea societatii felicitarile sale si incredintarea ca societatea nu va neglige a lu-pune totu-de-un'a in curentulu incercarilor sale.

D. presedinte propune, ca pana ce societatea va fi in numeru ca se pota luá conclusiuni decisive asupr'a diverselor lucrari importante, ce suntu la ordinea dilei membrii presinti se ocupu cu esaminarea manuscriptelor ce suntu venite la concursu, in sectiunea filologica.

Propunerea se adopta: membrii presinti iau angajamentulu a veni si a lucra in tote dilele, afora de d. Crețulescu, carele cere a fi seusatu pentru doue trei dile.

Presedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretaru ad hoc, Sionu.

„Romanulu.“

Suvniri de calatoria.

(Dedicate amicului meu A.)

II.

Un'a dein vertutile cele mai principale ale omului e „sinceritatea“. Cei mai distinsi

preoti a muselor o canta cu pietate si i-se inchina. Sei ce dice Schiller in privint'a acestu-a, asemenea ce dice laurelul nostru Muresianu. Cestu-a numesce pre omulu sincer „frumosu“, cel'a inse „fericitu“. Candu cetece cene-va nisce locuri atatul de sublime, aplaudeza si consumtiesce, dara unu judecatoriu supremu din anima lu-mustra rigorosu, pentru ce nu a pastrat ne-atacatu acel odoru d. diescu. Atari casuri am aflatu prin tiar'a nostra iubita sute si mii si numai ca de minune si cate unulu in exceptiune, abstragandu firesce de la poporu, unde nu sa latitu chiaru asiá de tare ace-sa epidemia.

Dara ce folosesce sinceritatea poporului, candu cei chiamati se respondesc lumina prin tote aghiuurile, fora ore-si care ilustrare a cunoscintiei, se apuca si folosesc sinceritatea poporului pentru ca se-si impung'a sau se-si satire ambitiunea. De aici se latiesca morbul si prin poporu si in modulu acestu-a se corumpa apoi societatea intrega.

Privesce numai Amice lucrul cumu e in sene! In monarhia nostra doue popora sau se dicu natiuni s'au sciutu folosi de sinceritatea celor-alalte si au produs sistemulu fatalu „dualisticu“. De la nascerea acestu-a mai alesu, au invenitatu si omenii nostri unu astu-fel de monopolu si acumu se vedu cumu?

Să luăm pro primo beserie! Dupa cumu scie lumea interesata, romanii din monarhia habsburgica profeseaza in apartenia doue religiuni. Sci Amice cumu stătera afacerile si de o parte si de alt'a. Cătu am fostu eu tene numai am auditu, că N. N. nu-si plenesce misiunea santa, ce o are; acumu inse'm am convinsu, că de cumu se fia progresatu ceva-si afacerile besericesci, dar' inca au regresat. Gr. orientalilor li-a pusu pre papieru marelle metropolitu *Sigmar'a* cu unu *Alduleanu* si inca ver-o cătiva una constitutine admirabila; se nu credi că s'a mai facutu ceva de la mortea autorului, de nu cumu-va una confusione mare. Cei chiamati se executeze constitutiunea suntu desbinati in doue partide crancene; din ce cause? mai scie-i D. dieu, deca nu pentru nesuccederea cutarui-a la ver una demnitate mai inalta.

Destulu că nu suntu „sinceri“ cei de la carma intre sene, si apoi nece facia de turma cuventatoria. De aici ti-pot explica multe de tote si la urma se afla, că intre atari impregurari progrese nu se facu, spre bucuria lupilor si spre nefericirea turmei. Gr. catolicei nu au capetatu inca pre omulu, care se le espereze constitutiune si asta erasi numai din caus'a mai susu amintita, va se dica nece acole nu suntu „sinceri“ cei chiamati, impiedecatu fiindu unulu pri interes private seau temenduse ca se nu i-se crucisize ver unu planu.

Pecatuescu Amice toti din tote poterile, ca si candu asta ar' fi chiamarea omului. Ar' fi bene, deca se-ar mai na-ce odata poteru, dar' se exista pre atunci legea intre omeni, că a face bene si a fi sinceru e opriu. Ce bene ar' fi deca ar' mai incepe odata se cante: „nitimur in vetitum cupimus que negata.“

Asiá stau lucrurile besericesci asta-di prin Transilvania. Dorescu se aibi altu amicu sinceru si se-ti afirmeze contrariulu.

Istori'a besericiei nostre ne-vorbesce de unu *Sav'a de Petru Maior de Inocentiu Micul*, dar' eu totulu altu-mentrea, de cătu cumu va vorbi despre capii moderni si besericiei. Eemplulu loru nu-lu urmeza asta-di prelatii nostri, preferindu mai bine se joc dupa cumu le dicteza prin firul electricu ingamfatii de la potere, de cătu se scotia din gur'a mortiei pre cei nefericiti.

Sci Amice, că aici trebuie se-ti vorbescu pucinu despre institutile romanesce de invetiamant, că ce la noi stau in striusa legatura scol'a cu beseric'a, si capii besericiei dirigeza si pre cea de antaiu.

Scólele confesiunale de la sate — se numai doreptu — au inceputu se progrezeze, multiunita institutelor pedagogice de la Blasiusi si Sabiu, care dispunu de cateva poteri. Invetiatorii de la satu cunosc mișuinea si se si nasuiescu bietii se si-o implenesc din tote poterile. Sal-

riu loru inse atatul e de miseru, cătun e posibilu se traiesca respectivii conform puterii loru. Caus'a acestui reu o afmai antaiu in guvernul celu despotic, unde nu se speseza nece unu xr. pentru educatiunea poporului romanu; e silitu bietulu tierii se contribuesca, deca vré se invetie baiatului a ceti, serie si computa. Ilini'a 3 doua apoi suntu de vina inspecto-nostri de scole, cari nu se intereseza de nemicu alt'a mai pucinu, ca de acest se-mane scole; scin se traga numai sali-ri bunu, dara nu se fia si sinceri chi-marei loru; invetia adeca si acesti-a de superiori si apoi reu se descarca in totu numai pre spatele bietului poporu, care nu scie de cătu se fia sinceru intimplenirea datorintielor.

Mai avemu apoi in Transilvania dupa cum scie — trei gimnasi confesiuni complete si unulu erasiu confesiunalu in inferioru. Afora de unulu tote atarna intote de la besericia. Institutele acestea numai că sufla; si cumu s'ar si potea spelta ceva, candu da una parte invenitiamulu se concrede preotimai, carea trebuie studieze mai multu de éatu scolarii, precepe materi'a, ce are se o propuna; de al parte la de acer-a care abia-si-au viristu m-sulu pre la universitatii, abia au apelat se deschida opurile cele necesarie unu profesor; apoi cei ce suntu in stare a cresca tenerimea, acer-a sermanii au se sufer dela colegii cei alati si de aici apoi si de conducatori multe neplaceri pentru sincrata loru. Aici se receru reforme generale, că la din contra crudimea guvernului actual pot se ne des-oie mase poimane si de aceste isvore de viatia.

Institutele teologice se afla totu in acel stadiu, ca si cu cinci ani inainte de asta. Nu au invenitatu neci asta-di monopolulu de primirea elevilor la teologia. Daca van-unulu cu 3 clase normale si prezenteza o petitune de la cutare comună, că densul numai pot se si trebuie se fia preot acolo, omenii nostri se mladiezi, că ce se temu se nu treca la uniti seau mai raru la neuniti poporenii respectivi. Mai adunge apoi si impregurarea că unulu si altulu mai face si cate unu presentu rev. seau istratatiei sale si apoi cauta numai la sinceritatea respectivului facia de promovare a republicei. Profesorulu trebuie se tracteze studiile teologice din punctu de vedere inaltu, că ce se afia si gimnasisti absoluti in sfanta teologia. Ah! ce tortura prebetulu normalistu! Acestu-a se-ti lumineaza apoi poporul! Demnu de compatimire este sortea acelui profesor, carele trebuie se bata toc'a la orechile surdiloru. Aici nu potu dica mai multu, de cătun „Quo usque tandem“ catra cei chiamati, cari vedu ca facu rer si nu voru se se abata de la acesta procedura periculoasa si demna de condamnare. *Non sic itur ad astra!* Dece noi in ale nostre nu voim se facomu, ce trebuie facutu, atunci an-voia credu se fia avutu ochiu petrundietorii poetulu, candu a cutesezat se permita cordelor lirice sale tonulu farmecatoriu „venitoriu de aura România are etc.“

Observatiunile aceste, mai multu generale de cătu speciale — dupa cum ti-am fostu promis in scrisoarea mea de mai inainte — credu, că voru si in stare se-ti produca una icona viua despre situatiunea besericiei si a scolei, sciendu că le vei compara si supleni prin cunoscintele tale de mai inainte. — Ti-asi si scrisu mai specialu dura sci bene, că *nominata sunt odiosa*.

Sabesiu, 1 Septembre 1875.

Sum convinsu, că asta-data scrisoarea mea va si spre bucuria toturor binevoitorilor luminarei si progresarei noastre.

Neobositului zelu alu romanilor adeverati din comitetulu comunitatiei besericesci d'aici a succesu a convinge poporulu despre neincungurata insti-tuire a unei scole confessionale romane, amesurata toturor cerintielor tempului d'acuma.

In proportiune cu poterile disponibile si cu variele pedece numeroase, zi-

direa scolei s'a terminat in tempu scurtu.

Zidirea redicata singuru numai cu poterile poporului, este un'a dintre cele antâie ale vechiului nostru orasii, i-sierbesce acestui a spre decore, si poropurul spre fala si edificare.

Pomposulu edificiu, zidit dupa gustul modernu, cu cîte 16 ferestre mari in doue ronduri, cu incaperi spacieuse, luminose si sanetose, cu respectuos'a sala pentru esamene, cu pemnitie solide, stă gata si ascăpta a cuprinde in sinulu seu cele 400 mladitie pretiose ale poporului, sperant'a romanilor, poterea civica a acestui orasii liberu.

Restea inca iustitiuirea arenei de gimnastica si a gradinei de pomaritu, ceea ce asemenea se va intenipl'a cu ajutoriul lui D. dieu in tempulu celu mai scurtu.

Ar fi de dorit ca la santirea scolei, carea va fi serbatore natuinala pentru Romanimea din valea Sabesului, conformu promisiunei se ne potem bucură de presint'a I. P. SSale Metropolitului *Mironu*; acesta serbatore pacinica de triumfu alu culturei asemene voiu comunică-o publicitatei.

La cele cinci catedre de docenti in acesta scola (3 la baieti, 2 la baiete) au concuratu 13 insi. Comitetul parochiale luandu la seriosa esaminare suplicele concurrentilor, pre siese a reieptatu, in tre acesti-a si pre cei trei fosti mai inainte aici docenti, din d'osobite motive mai cu sema pentru că n'au potutu corespunde conditiunilor din concursu, si a recomandatu sinodului parochialu a alege dintre cei-lalți siepte, intre cari se afau patru teneri chiaru si cu matritatea si cleric'a absolvita.

Domineca in 30. Aug. s'a tenuatu sinodulu parochial sub presiedintia Dului protopopu *Tipeiu*, care print' unu discursu potrivit si bine semftu, a deschisii siedinti'a.

Inainte de deschidere Dlu profes. de cantu *I. Ionasiu*, marele cantaretu la catedral'a metropolitana din Blasius, invitatu fiindu, a cantatu spre edificarea sufletelor celor presenti: „Imperate cerescu!“

Dlu epitropu *J. Paraschivu*, notariul sinodului, asemene adresă poporului cuvinte sincere, primite cu ovatiuni insufletite.

Dupa raportulu facutu sinolului a supr'a activitatii comitetului par. s'a trecutu la alegerea docentilor.

La propunerea Dului *J. Uvegesiu*, (Sticlaru) primu edilu orasienescu, cei 104 membri presenti ai sinodului au acclamatu de docenti pre tenerii absolutili DD. *Daniilu Davidu*, *Ionu Germanu*, *Nic. Herlea Zeredniu Muresianu* si pre preutulu veduvu din Paclesia, *Dlu N. Bacilla*, conoscutu cantaretu.

Acestu resultatu fu primitu cu fragoroase aclamatiuni.

In fine s'a mai hotariu didactrulu de 2 fl. v. a. pre annu pentru fia care scolaru, care vre se fia elevulu scolei romane superioare d'aici.

Sabesienii, pentru greutatile avute, acestu primu annu se fic liberi de didactru.

La inchiajare, presiedintele cu veaderata indestulire, se mangaia si se bucura, vediendu că poporul desceptatut a conoscutu si a cuprinsu momentuositatea acestui sinodu parochiale. Recomanda poporului creditia firma, actititate si buna intielegere si apoi atunca tote dorintiele voru fi incununate cu succesul dorit.

Dl. *Nic. Lazaru*, preutu in pucine cuvinte bine simftu multimuesce presiedintelui pentru tactulu si pacienti a, cu care a condusii siedinti'a acestui sinodu memorabile si eschiama, se traiesca nou alesii docenti, adeveratii amici si binevoitorii conducatori si crescurtori ai poporului.

Discursurile poporulu le primi cu viua placere.

Cu acestea s'a inchiajatu apoi sindulu parochiale estraordinariu.

Nou alesii docenti suntu teneri de fromose sperantie si bine cualificati in cele teoretice, astfelu in cîtu lefisioare de 300—400 fl. nu stau in proportiune cu facultatea loru; inse cu tote aceste, fara indoieala, ca incepatori pre campulu didacticu, voru avea d'a luptă cu greutati.

Dara tocmai facultatea si cultur'a superiora me indreptatiesce a speră forte, că prin zelu, studiu si intielegere colegiala in pucinu tempu aceste pedece voru fi invinse si delaturate, spre inflorirea scolei si spre satisfaciunea comitetului si a sinodului.

Aflu de lipsa, Dile Redactoriu, a repeti si aici necualificabil'a purcedere a curiosilor parinti consistoriali din Sabiu, cari neci pana adi n'au datu celoru doi tineri testimoniele loru despre absolvirea cursului teologicu. Astfelu de lucrare arbitrara, vesatoria mai că sémena incusitiunilor ispaniole.

Tare me indoiesc, deca asemenei lucrarii sierbescu spre redicarea autoritatiei si numelui bunu a unei atare corporatiuni sante.

D'altmentrea acestu procesu raru in felulu seu lu-voiu urmarî cu atentia trebuințiosa, pentru că este materia la istoria constitutonalismului besericiei nostre dreptu maritorie.

Eu me miru de indulgenti'a Archiepiscopului...

Dupa cum am intielesu, cu ajutoriul mai multoru-a, alegatorii sasi din Petrisatu au depusu mii'a de floreni si au protestat in contr'a alegerei lui Kallay in cerc. II. de la noi, fiindu că alesulu nu este alegatoriu nicaiori dar si din alte motive picante si caracteristice. (N'au facutu. R.d.)

In 1. Aug. a batutu ultim'a ora pentru edificiulu pretorial d'aici, dup'o existenti'a de mai multe sute ani, incarcati si cu multe dile grele si negre. Edificiulu se derima din fundamente. Semnu bunu fia acestu-a!

Corresp.

Adunarea generala

a Asociatiunei transilvane tenuata la Reginulu sascescu in 29—31 Aug. st. n. 1875.

(Fine.)

Diua' antaia:

Multimea ospetiloru de ieri crescă la 29 in asiá mesura, cîtu abia te poteai misica prin piati'a cea mare a Reginului. La optu ore demaneti'a se celebră in beserica romana greco-cath. servitiulu divinu, de unde apoi reintorcudu-se cu totii, la 10 ore se adunara in salonulu celu spatiuos si elegant din hotelulu cetatiei.

Il. S'a dlu V.-pres. Iacobu Bologa deschide siedinti'a prin una cuventare acomodata astorul-fel de festivitati; dlu advocatul M. Orbonasiu responde apoi v.-pres. prin cuvinte menite érasi numai pentru atari dile maretie. Se pasiesce apoi la alegerea alorui trei notari ad hoc; se alegu profes. dela universitate Dr. Silasi, prof. Dr. Moisilu si si advocatulu P. Barbu. — V.-pres. invata apoi pre membrii asociatiunei, se merge in corpore la asciutarea servitiului divinu si la parastasu pentru fericitului Presedinte alu Asociatiunei candu-va br. L. B. de Popu. La parastasu dlu potificante Crisanu tieni cuventul funebrau, dupa carele Dr. Silasi in una cuventare escelenta aminti faptele repausatului. Finindu-se acesta festivitate, membrii se re'ntorsera in sal'a destinata pentru tineretă siedintelor.

Siedinti'a se redeschide la 1 $\frac{1}{2}$ d. am. Secretariulu asociatiunei si-cetesce raportulu despre afacerile de la adunarea generala ultima.

Dupa aceea se alegu trei comisiuni: un'a din trei membri pentru conserierea de membri noi, a dou'a din 3 membri pentru scrutarea ratiuciniu si alt'a din 7 membri pentru motiuni.

Casariulu asociatiunei si-cetesce raportulu despre ratiuciniu si in urma tote operatele se predau comisiunilor respective spre a le desbate si a raportă despre ele in

siedinti'a de la 30. Aug. n. — Cu aceste se inchide siedinti'a la 2 $\frac{1}{2}$ ore d. am.

La 3 ore d. am. in hotelu se tiene banchetu imposantu, la care participa mai multu ca 100 de persone. Aici barbatii cei mai renumiti toasteza pre intrecute. Prandiu dureza in cea mai buna armonia, esculandu advacatii si profesorii. Doreze! că nece la ocazie ast'a nu lipsi un incidentu neplacutu provocatu de unu saumitu dnu Trut'a, carele, — candu eră armonia mai buna, se scolă — foră se scie de domne ajuta limb'a — si toastă in limb'a magiara, causandu neplacere pana si ospetilor magiari presenti. Bagu-seama dlu respectivu a vrtoiu sè-si castighe cene scie ce protectori, venandu dupa ver unu postu, dupa cumu e cam daten'a la unii si altii; dar' in locu sè-si ajute, a conturbatu armonia natuinala pentru momentu si s'a blamatu insu-si. Nu au lipsit ince junii romani adeveratii; acesti-a lu-scîura timbră dupa cumu a pretensu momentuositatea serbatorei natuionale. — Banchetulu a durat altcumu in cea mai placuta armonia pana la 7 ore ser'a.

Deca nu participa toti la banchetu, si-avura causele sale. Sciän, că la 9 ore se incepe balulu. Acumu dara se fi vediutu, cumu acurgiau din tote partile jude si juni, că sè-si resbune asupr'a celloru-a ce se petrecuta atât de bene la banchetu. Sal'a cea spatiosa eră decorata cu gustu. Dantiulu se incepü la 9 $\frac{1}{2}$ si dură pana la 6 ore demaneti'a. Ti-salta acim'a de bucuria mai alesu candu se jocă „Hatiegan'a“ si „Roman'a“. Publicul a fostu forte numerosu si alesu. La fine audiremu oftanu pre multi „de ar' fi celu pucinu odata in fia care luna cîte unu balu splendidu ca acestu-a!“ Venitulu balului a fostu considerabil, urandu-se in bruto la 370 fl. v. a.

De aici s'an dusu ospetii pleni de suveniru dulci si incantatorie, invetiandu se puna mai mare pondu pre asociatiune de cîtu pana acumu. Se sperămu dara, că venitoriu ne va documenta cu fapte interesante romanilor de pre aici.

Diua' a dou'a.

Siedinti'a se deschide la 10 ore a. m. Mai antâiu se conscriu membrii presenti ai asociatiunei; apoi referesce comisiunea de membri noi si se intregesc list'a celoru inderectatati la alegere. V.-pres. se retrage de la presidiu, dandu locul la celu mai benantu membru alu com. centralu Rvds. d. *Ioanu Hanea*, carele suspende siedinti'a pre diece min. spre discutare preliminaria. Se pasiesce apoi la alegere secreta din carea resulta pentru Il. S'a d. *Iacobu Bologa* 32 voturi si pentru Rvds. d. *Timoteu Cipariu* 20 voturi la postulu de presedinte. Pres. ad hoc in numele adunării generale proclameza pre Il. S'a d. *I. Bologa* de presedinte alu asoc. transilvane. Se alege apoi una comisiune, carea se invite pre nou alesulu a-si ocupă scaunulu presedintelui, ceea ce intemplan-ducu-se presedintele nou, — ocupandu-si loculu, multimesce adunărei pentru onoarea ce i-se facu si promite, că din tote poterile sale va lucra pentru progresarea asociatiunei si de aici apoi pentru inflorirea neamului romanescu. Adunarea prorumpa in strigări entuziasme de „sè traiesca“!

Se alegu apoi prin aclamatiune si intre „sè traiesca“ de v.-pres. Rvds. d. *Ioanu Russu* si de secretariu alu II d. *Visarionu Romanu*. Se verifica dupa aceea protocolul siedintei prime si se discuta pucinu propunerea „sè se tramita una adresa de recunoscinta din partea adun. generale Nestorului romanu Timoteu Cipariu si Georgiu Baritiu“, carea se primeșce cu unanimitate. Cu acestu-a se inchide siedinti'a la 1 ora d. am. si apoi urmeaza prandiu pompose pre la Romanii din Reginu, la care participa firescu toti inteligenții cei mai însemnatii.

La 3 ore d. am. se redeschide siedinti'a; la ordinea dilei e comisiunea bugetaria pre anulu curente. Aici se ivescu desbateri lungi si seriose, care dureaza pana scra'. La urma presedintele inchide adunarea prin una cuventare forte petrundictoria, la carea responde d. Dr. Silasi si d. adv. Orbonasiu in unu modu nu mai pucinu insufletitoru.

Cu acést'a se finesce serbatoreea cea maretia, carea va ramane nestersa in animale romanilor din acestu tienutu. Ospetii se dep. rata care-si pre la ale sale, ducundu cu sena suvenirea cea mai dulce si mai placuta si totu odata si dorint'a fierbente, de a mai poté fi partasi la atari festivitati natuiale.

Diua' a treia.

Membrii comitetului centralu cu presiedintele si v.-pres. in frunte facura vediutele pre la tote familie romanesci si alti onoratori straini din locu, esprimandu-si specialu multumit'a pentru primirea cea caldurosa, ce au avutu-o.

Mosiuu Joau P. Maioru, fulariu tuturor romanilor adeverati de pe la Reginu, arangia un prandiu stralucit, la care participa toti inteligenții, căti au mai remas in Reginu. Era una placere deosebita a suscitat la toastele cele insufletite; au luat parte la prandiu DD. Bolog'a, Rusu, Hanea, Stezariu, Dr. Silasi, Romanu, Dr. Moisilu, Dr. Alexi, Marcianu, Barbu si altii. La 4 ore d. am. se despartira care in catro inter serutari si strangeri de mane. Intrega inteligența din Reginu (afara de un'a?) barbati si femei petrecuta comitetulu centralu pana la Petelea;

In modulu acestu-a a decursu adunarea generala de la Reginu, lasandu in urma s'a numai suveniri placute si anime plene de entusiasm.

Strainii (magiarii si sasii), cari nu se vorbesca despre romani de cîtu fleacuri, remasera uimiti candu vediura una serbatore romanescă atât de splendidă. Am sudit pre mai multi corifei unguri si sasi dicandu, că natiunea romana — cu tote că e apasata de toti — progrezeaza cu pasi giganteci si că nu e nascutu inca acelui ministru ungurescu, carele sè pota sè mai subjuge pre acestu popor dedat cu furtuneli; viația exista in romanu mai multa ca in oricare natiune a Transilvaniei; acumu a inceputu sè se desvolte si voint'a de a lucra insu-si pentru seni; atare poporul nu mai poate peri.

De ati veni numai la couvingere fratilorunguri si sasi, că venitoriu vostru e legatu de alu nostru; deca vreti se ve asecurati venitoriu, lucrat de totului totu smintit, candu ne delaturati de la tote benecuventarile statului, — candu ne sapati gropă la tota ocazie si candu ne negriti prin argatii vostru lingă inaintea celoru alalte poporale Europei. „*Suum cuique*“ mai multu nu cere natiunea romana. Dece refusatii acéstu-a cerere modesta in detrimentulul nostru nu că-ce noi suntem consci si despre venitoriu nostru, dara voi ve veti plange odata peccatele.

Romanii din tote partile — mantienii si camponii remasera incantati, candu au vediutu că si natiunea nostra dispune de poteri, ca cele alalte colocitorie. Anime multe amortite a desceptatii adunarea generala de estu-tempu; sè sperămu dara, că va disparé influint'a ciarlatanilor si că in scurtu tempu vomu vedé realizandu-se fapte care voru sierbi spre marirea neamului romanescu.

Adunarea gen. venitoria se va tine la Sibiu in 10 Aug. st. n. 1876.

„Corespondente“

Lasămu se urmeze aici si adres'a, carea a votatu-o adunarea gen. de la Reginu binemeritilor nostri barbati Timoteu Cipariu si Georgiu Baritiu.

Eta acea adresă:

Adunarea generala a „asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu“, ce se celebra chiaru in momentele de facia la Reginu, tinde membrilor sei conveniti din tote angajurile romane ocazie distinta, de a reflecta asupr'a immensei poteri a scientie, asupr'a nesprimabilei insemnatati a culturii ca factoru principalu si neaperat la redicarea si progresulu unui poporu.

Nemene cu mentea sanetosa nu se mai indoiesce despre acelui adeveru, că una natiune, ce in tempul nostru nu imbratiosieza cu tote poterile sale sci-

ti'a, nu poate avea venitoriu, ci prin nefericitulu seu indiferentismu in acestu respectu si-suscrie ea insa-si sententia de morte. Unu atare poporu, in togmai ca singuritulu ce-si inchide ochii si fughe dinaintea radielor stralucitorie ale soredi, orbece si pierde in intunericu noptiei seclilor si istoria trece preste elu, fora a insemnă măcaru urma de esistentia lui. De unde urmeza, ca primii si cei mai mari benefacutori ai unei genti suntu fora indoila barbatii ei de scientia, acei bravi fi ai sei, ce ca adeverati preoti sacrificia cu devotiu pre altariulu muselor.

Intre acesti-a natiunea romana are nespusa fericire de a Te numeră cu mandria in prim'a linia pre Prea stimat Domn'ă T'a, care prin indelung'a-Ti activitate literaria asa de fructuosa si prin productele-Ti neperitorie ale mentei Ti-ai deobligatu la eterna recunoscinta pre totu natul romanu, pre tota suflarea romanesca. Daca multumit'a si recunoscintia — precum nu sufere indoila — e cea mai sacra obligatiune, apoi natiunea nostra cupresa pe calea renascerei sale simte adaneu, cu ce pondu indieciut si insutu jace pre sufletul fililor sei acea santa datorintia facia de Prea stimat Domn'ă T'a, unul din nemitorii anteselemnani natiunali, cari in tempurile cele mai grele, cu atate sacrificie, pre catu atat de coltiurose o condusera si scosera norocosu din intunerecu la lama, din morte la viația.

Intru deplena apretiare a atatoru merite nevesceditorie, adunarea generala presenta a „asociatiunei romane transsilvane“ crede a poti persovali măcaru una partecica din tributulu datorit me-ritului, candu grabeșce din plenul ei a-Ti esprimă si cu acesta ocasiune sim-tiemantile de profunda veneratiune, gratitudine si recunoscinta a natiunei intrege, carea roga cu pia suspiria die-tatea, ca se ni-Te tienă spre decorea numelui romanu inca indelungi si ferici ani.

Perseverandu cu totu respectul Reginalu sasescu 30 Aug. 1875.

Ai prea Stimatu D. Tale

Dr. Szilasi
notariu.

Iacobu Bolog'a
presedinte.

Candidatii la metropoli'a Bucovinel.

Morteau multu iubitului Metropolitu Bendell'a a produsu mari doreri in animale turorou Bucovinenilor. Acestu dignitaru supremu alu besericei orientale in Bucovin'a si functiunatu in postulu acestu-a inaltu numai pucinu tempu, dara judecandu nepartialu trebuie se recunoscemu, ca activitatea sa de cateva lune a fostu forte folositoria si impreunata de succese splendide pentru inflorirea besericei nostre.

Se ivesce acumu intrebarea, cene se fia successorulu acestui barbatu benemeritatu; si toti privescu ingriigli la deslegarea acestei cestiuni. In unu momentu atat de criticu fia care fui benesimtitoriu alu besericei orientale trebuie se informeze publicitatea respective pre inaltulu regim, — ca astu-fel se fia alegera mai usioru si se descopere meritul adeveratu facia de lingusire si pusilanimitate, cu atat mai vertosu, ca ce beserică nu si-a capetatu inca autonomia — cene scie din ce cause.

Pretendenti in lini'a prima aru fi: Theocistu Blazewiciu, Sylvestru Morariu Andrie-wiciu, Bniaminu Iliutu, Gedeonu Constanti-novicu, Arcadiu Cimpercovicu si Constantinu Lucesculu. In lini'a a dou'a: Michailu Comorosianu, Elia Filipoviciu, Gregoriu Hackmann, Michailu Calinesculu, Gregoriu Worobkewiciu si Alexiu Comorosianu apoi Vasile Prodanu si cei alalti calugari si preoti veduri.

Lasam s se urmeze aici unele date caracteristice despre personale, care aru merita acestu postu:

1. Theocistu Blazewiciu e archimandritu

diocesanu si actualulu conduceatoriu alu consistoriului. E unu omu cam inaintat in estate, forte espertu prin urmare practicu, apoi activu si cunscientosu intru implemirea misiunii sale. Oratoru nu e, dara si-scie procură respectu facia de ori cene, unu caracteru solidu si una viatia morală esemplare. Cunose apoi mai multe limbi.

2. Sylvestru Morariu Andrie-wiciu e archimandritu catedralu si membru ord. la consistoriu. A este-a e de estate mediloca, forte activu, capacitatea si servitiele sale facu onore gremiului consistorialu. Pre templu lui Hackmann, — Schönberg a manipulatul intru acolo, — de l'au suspendatul ab officio et a sacris; repausatulu metropolitul Bendell'a a vediutu, ca pedepsa asta a urmatu numai din malitia, deci a si nemicu-o si dlu Andrejewiciu s'a bucurat de cea mai mare incredere a repausatului, ceea ce a si sciutu-o merită prin activitatea sa inainte de santire si instalare si pre templu sinodului metropolitanu. Eror'a acestu-a ar fi inclinarea cea mare catra interesele natiunale romane (!) ceea ce lu-face neplacutu credentiosilor ruteni.

3. Arcadiu Cimpercovicu archimandritu de la manastirea Putna. Acestu-a e in florea statiei si are una conduită forte respectavera. Pre langa talentulu celu genialu respectivulu posiede cunoscintie vasta si cultura omenilaterala. Ca protegitoriu activu alu scopurilor per eminentiam patriotic si-a facutu merite insemnante pentru promovareu storiei spirituale, relegiunarie si morale, ceea ce l'a facutu iubitu la consoci si societatei intrege. De si romanu de naseere, a datu probe ca astu-fel apera interesele natiunale slavo-rutenice, ca si pre ale con-natiunilor sei. Episcopulu Haikmann l'a sficanisatu adese ori pentru ca vedea in densu unu spiritu mai mare ca alu lui, dara metropolitul Bendell'a tractatul totu de un'a forte amicabilu. Ce se tiene de moralitate, apoi aici avem exemplu.

Ce se tiene de cei alalti candidati de clas'a prima si a dou'a, si au si-a merite, dara si scaderile loru; nece unul nu poate emula ince cu acesti trei amentiti. Daca voru esamină cei de la regimul tote de amenuntulu, nu credem se afle alti pretendenti mai demni ca acesti-a. Ce se tiene de conduit'a politica, toti trei candidatii suntu cetatieni fideli austriaci.

VARIETATI.

† (Necrologu) Parteniu Cosma a advacatu in Beiusi si deputatu dietalul in numele seu si a numorosiloru consangeni cu anima plina de dorere face cunoscuta repausarea iubitei sale mame Ecatharină Cosma nasc. Pop'a, care dupa unu morbus indelungat la 6. Septembrie a. c. in estate de ani 68. dupa primirea sanctelor teine a trecutu la cele eterne. Inmormantarea sa a celebrat la 7. Sept. 4 ore d. m. Fia-i tierin'a usiora!

(Unu santu pietrificatul-colorese.) In unu satu aproape de Oedenburg se renoiesce chiaru acumu beserică, din preuna cu totu ce se afla in intru si afora de ea. Intre alte renoiri vene rendulu si la statu'a santului Ladislau. Modernisarea sau colorirea santului sa facutu in Oedenburg. In una di trece una femeie onesta pre langa curtea, unde chiaru atunci era spusă se so usce santulu, care straluci de colorile cele prospete. Femeea, cunoscundu trasurile santului, ingenunchi inaintea lui, lu-serută si lu-imbraciosi cu una caldura, carea compete numai amorului angerescu. Unu risu homericu a celor ce treceau pre acolo o treiese diu estasulu celu piu; atunci observă bie'ta femeie, ca totu e colorita cu oleu. Depuse apoi jurementu, ca de acum inainte si-va alege santii, pre cari va mai cugotă se-i imbratiosieze.

(Moru infioratoriu.) In Comanfal — comitatulu Neutr'a unu locuitoriu si-omor femeia din cause pana acumu necunoscute; cu atat'a nu fu de agiunsi, o-mai aruncă si in riulu Neutr'a si apoi fugi, dara fu arrestat si predat judecatoriei din Topalceanulu mare. Cadavrulu a

fostu se-tiunat si medicii au constatat, ca nefericită a capetatu mai antai una lovitura in capu, dupa aceea a fostu sugrumata si a morit numai dupa ce a agiunsi in apa.

(=) Mai de-uu-dile la Parisu in unu teatru de la marginea boulevardului siedea una dama pre balconu si nu mai potea suferi caldură; dam'a si-acasa cu unu acu pelari'a de catifea' cea rosia a parietului. Unu netantocu de langa dens'a i-observa, ca nu poto vedea din cauza pelariei. Dam'a i-respusne batu-jocurindu-lu. Omuletiulu ince cu naib'a si-trage numai de catu caltiunii si-i acatia de catifea de ambe partile pelariei. Toti privitorii incepura se ridica cu hohotu, pana si teatralistii. Omuletiulu ince fu arrestat numai de catu.

* * Servitiulu telegraficu de la Oradea mare s-a scarit, adeca celu de noptea sa s-a sistat, micu-si-oandu-se numerulu oficiilor.

(Phylloxera.) Viermele celu periculos Phylloxera vastatrix s-a ivit si in tienutul Panciovei si cauzeaza daune mari.

(Societatea pentru fondu de teatru) la 3 si 4 Octombrie st. n. va tienă adunare generala in orasulu Resita dupa program'a indatenata. Sunu invitati cu totu respectul domnii membri a lui parte in numera catu se pot mai insunat. Asomenia se sporeaza, ca nu voru ipsi nechi ospeti distinsi numerosi.

* * P. T. prenumeranti ai manu a lui de agricultura practica de G. Vintila sunt rogati a avea pucina indulgentia, relativu la continuarea lui, carea va urma in unu diuariu natiunalu ore-care ceea cea se va face cunoscute la tempulu seu. Acestu-a din lips'a speselor.

Trei brosuri, cele timparite pana acumu constau la olalta 1 fl. 20 cr.

Totu odata primesca on publicu multumita pentru calduros'a imbratiosare a cursului de gradinarit si de economia casei. Edituina a II. se va pune catu mai curendu sub tipariu, iuse in volumu mai micu si va consta numai 50 cr. era pentru prenumeranti 40 cr., va fi acomodata usului scolarui. De la 10 exemplu unul rabutu A se adresă la G. Vintila, for. arch. in Blasius. *)

Concursu.

Prin mortea fostului cantoreo docinte candu-va Anania Cheregi deoenindu vacantu oficiului cantoreo-doventialu din parochia Oartia-de-susu situata in Protopopiatulu Oartie-de-giosu Comitatulu Solnocu-de-medilociu prin acesta se scrie concursu cu terminu pana la 26 Septembrie, a. c. — Cu acestu oficiu suntu impreunate urmatorile emoluminte:

100 fl. v. a. bani, — 40 metrete in cereale, — 4 stangini □ lemne de focu, — 1 gradina cantorală de unu jugeru, — alta gradina docentială de 1/2 jugeru cu localitate libera, — 2 jugere estra villanu aratoriu, apoi fenatiu de 2 cara de fenu, si in-trege stolele cantorale cari se potu computa annuatim 20—30 fl. v. a.

Doritorii de a occupa acestu postu sunt avisati a produce atestate de cunoscintie si moralitate, infacisandu-se in persona pre terminulu mai nainte indicat inaintea acestui senatul scolaricu, apoi se recere inca de la respectivii concurrenti ca in tipicul besericeescu se fia bine versati.

Oartia-de-susu, 24. Aug.

2—3 Alessandru Costea,
parochu si preside senatului.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetitoriu la scola confes. gr. cath. din Comuna Lesiu situata in districtulu Naseudului prin acesta se scrie concursu cu terminu pana la finea lui Septembrie 1875.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu:

Unu salariu anualu de 150 fl. v. a.,

*) Sunt rogate tote cele alalte diuarii natiunali, a primi intre varietati acestu avisu.

care se capeta din fondul scolasticu alu susu mentionatei Comune in rate lunare anticipative; mai departe cuartiru liberu, 6 orgie de lemn si gradina de legume. Doritorii de a ocupă acestu postu de invetitoriu au se-si ascerna suplicele loru provediute cu toto documentele necesario la Presidele acestui senatul scolaricu, pana la terminu susu indicat.

D: la comisiunea scolastica confes. gr. cath. Lesiu in 29., Aug 1875. 2—3

Leonu Costobucu Leonu Gallatianu
presedintele notariu

Concursu.

I.

Pana la 25 Sept. a. c. st. n. se scrie concursu;

a) pentru doua stipendie de catu 315 fl. v. a.:

b) pentru doua stipendie de catu 84 fl. v. a.;

c) pentru siese stip. de catu 63 fl. v. a.; Potu coreurge la aceste stipendie din fondatiunea repausatului Dr. med. Simeonu Romaniei:

1. Acei teneri pauperi, cari suntu nescuti in marea ppatu alu Tranni'i, si au din studie calculi de eminentia si moralitate buna.

2. Cei ce voru se aplice la medicina, jura, technica, montanistica si silvanistica, preferiti fiendu „ceteris paribus“ cei de origine nobili si consangeni piului fundatorilor.

3. Concurentii voru avé se produca, pro langa testimonie originali sau copie autenticate, carte de boțeu si testimoniu de pau-priate inzestrat cu sigilulu si suscrierea antistimei comunale si a parochului respectiv, pre-cum si cu suscrierea oficiului cereual politicu, ér in cetati si opide cu suscrierea parochului si a antist. cetatiene ori opidane.

II.

Peutru unu stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fondatiunea fericitului epup Ioanu Bobu, la care potu concurge toti stud. romani gr. cat. din Tranni'a, cari au caciul de eminentia si moralitate buna.

III.

Pentru trei stipendie din fondatiunea fericitului Ioane Gavrilu Vajda de Soosmezö (Glodu) si a societă sale Elisabeta n. Fulcoviciu, doua de catu 60 fl. v. a. si unul de 50 fl. v. a.

Concurrentii voru avé se documenteze:

1. ca sunt ascultatori ord. la ver o scola publica reala, gimnasiala, academia sau universitate ori politehnica;

2. ca au moralitate buna, progresu bunu in studie si sunt romani si consangeni cu piul fondatoriu sau cu soci'a sa. La casulu candu din familiile fundatorului nu s'ară competitori cu calificati, aceste stipendie se voru impartii si acelor teneri romani, cari pre langa conditiunile de mai susu voru documenta, ca in adeveru sunt seraci si lipsiti de mediocle de intretienere.

IV.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. si alte trei de catu 40 fl. v. a., tote din fondatiunea fericitului Constantin Alutanu.

Concurrenti au se documenteze, ca sunt romani de nascere si gr. cat. de relegiune, ca au portare morală buna, ca suntu diligenti si consangeni cu piul fondatoriu, si in fine ca sunt ascultatori ord. la ver o scola publica gimnasiala, reala, comerciala ori preparandiala etc. La casu se nu fia concurrenti cu calificati de-intre consangeni, se voru conferi a este stipendie si la alti teneri romani gr. cat. cu portare laudavera si progresu eminente in studie.

Concurrentii in cererile astu-felui instruite voru areta de odata si la ce institutu de invetiamantul voru a si-continuă studiile in anul scol. 1875/6, si le voru adresă pana la termenul sus-indicatu in Blasiusu la:

Consistoriulu metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia si Fagaras.

ALESSANDRU ROMANU
Propriet. edit. si red. respundet.